

Flerkulturell pedagogikk, hva og for hvem?

Nasjonalt Tema morsmål-konferanse
26. November 2015

Fikria.Akkouh@hioa.no

NAFO

Likeverdige og inkluderende opplæring

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Meld. St. 6

(2012–2013)

Melding til Stortinget

En helhetlig integreringspolitikk

Mangfold og fellesskap

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Meld. St. 18

(2010–2011)

Melding til Stortinget

Læring og fellesskap

NOU

Norges offentlige utredninger 2010:7

Mangfold og mestring

Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet

NOU

Norges offentlige utredninger 2015:2

Å høre til

Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø

Likeverdig og inkluderende opplæring -en etablert tradisjon

- ❖ Fram til 1970- tallet; sikre at barn på landet fikk en inkluderende likeverdig opplæring
- ❖ Fra 1970-tallet; Sikre at barn med funksjonshemninger fikk en inkluderende likeverdig opplæring
- ❖ Fra 1974; Sikre at jenter fikk en inkluderende likeverdig opplæring
- ❖ I dag er fokuset rettet mot elever med minoritetsbakgrunn

(Røthing, 2009)

Hvordan forstår vi flerkulturell pedagogikk

Hva er det første dere tenker på når dere hører **Flerkulturell pedagogikk**.... og på hvilken måte tenker dere at det bidrar til en likeverdig og inkluderende opplæring?

Snakk med sidemannen (5min)

...og hvordan manifesterer forståelsen seg i praksis

- Undervisning for de andre
- Undervisning om de andre

Chinga-Ramirez og Solhaug, 2014; Røhthing, 2009; 2015)

Undervisning for de andre

Er rettet mot elever med minoritetsbakgrunn og knyttes til skolens mål om å gi tilpasset opplæring

- Handler om å identifisere og ta hensyn til ulike behov blant elevene

(Kumashiro 2002 i Røthing, 2009;2015).

Undervisning om de andre

Er rettet mot elever med majoritetsbakgrunn og har til hensikt å forebygge diskriminering

➤ Handler om å gi kunnskap om de andre

Tanken er at kunnskap vil føre til økt aksept og toleranse

(Kumashiro 2002 i Røthing, 2009;2015).

Undervisning for og om de andre- styrker og svakheter

Styrker:

- Lærere blir utfordret til å bevisstgjøre seg og å anerkjenne mangfold blant elever.
- Tar hensyn til elevenes særskilte behov

Svakheter:

- Esensialiserer forskjeller
- Statisk skille mellom «vi» og «de»
- De andre forventes å være representanter og eksperter på de andre

(Kumashiro 2002 i Røthing, 2009;2015)

Konsekvensene av denne forståelsen

«Mange minoritetselever opplever at de ikke blir tatt med i det implisitte «vi» som kommuniseres fra kateteret, men at de blir behandlet som de «andre»

Det er ikke lett å bevise at et typisk norsk klasserommiljø bygger usynlige murer mellom «oss» og «dem». Replikker som oppfattes som sårende faller kanskje i en spøkefull tone, et blick kan si mer enn hundre ord, et tonefall kan være mer betydningsfullt enn innholdet i det som sies. Det som tas for gitt, altså that which goes without saying because it comes without saying, er en viktig del av kulturen selv om eller kanskje nettopp fordi den er subtil, usynlig, vanskelig å påvise og umulig å måle, og det ligger mye makt i de hverdagslige kategoriene hver og en av oss – også lærere – opprettholder uten å tenke over det

(Hylland Eriksen -OMOD Rapport, 2010)

Identitet ?

Jeg har ikke flere identiteter, jeg har en eneste en, og den består av alle de elementene som har formet den, ifølge en helt spesiell «dosering» som aldri er den samme fra person til person.

(Maalouf, 1999)

Fortellinger om skoleerfaringer

«Jeg føler meg ganske delt. Jeg vet selv at jeg er tamilsk gutt, mine foreldre er fra Sri Lanka, og det er der jeg er opprinnelig fra. Samtidig vet jeg at jeg er ganske norsk innenfor det. Jeg har blitt formet som en norsk person, og jeg er blitt oppdratt i et norsk miljø. Så jeg er begge, tror jeg. Men dypt inni meg selv er jeg tamil. Du kan se det. Likevel er jeg en elev på en norsk måte og i hvordan jeg gjør ting. Det er egentlig ikke noe spesielt med det, men jeg får ofte spørsmål om hvor jeg kommer fra når jeg blir kjent med nye mennesker. Man må telle med det, på en måte. Jeg forstår at nordmenn vil vite hvor jeg kommer fra siden jeg ikke ser norsk ut. Jeg forstår at de spør om det, da»

(Norskfødt «tamilsk» gutt 16år i Ramirez og Solhaug,2012)

Jeg er jo egentlig forskjellig, jeg bruker Hijab, jeg har en annen kultur, en annen religion og en annen hudfarge. Nordmenn ser på meg som en jente som er...fra et annet land, ikke akkurat som dem.

Men du kan også bli norsk hvis du bor her lenge nok?

Men jeg kan egentlig aldri bli helt norsk; jeg vil alltid ha med meg noe fra den somaliske kulturen. Bare se på meg, jeg ser ikke norsk ut!

Når jeg er sammen med norske, så føler jeg at de er mye bedre enn meg, og når jeg er sammen med andre utledninger, så føler jeg at vi er like (hun ler).

(«Somalisk» jente 16år i Ramirez og Solhaug, 2012)

Fra «Vi» og «De» til VI

Norsk kultur- enfold eller mangfold?

Flerkulturell pedagogikk- 7prinsipper

- 1. Antirasistisk**
- 2. Grunnleggende**
- 3. Viktig for alle elever**
- 4. Gjennomgripende/prege alt**
- 5. Sosialt utjevnende,**
- 6. Kritisk**
- 7. En prosess**

Nieto, 1996

Antirasistisk

Antiracist education makes antidiscrimination explicit in the curriculum and teaches students the skills to combat racism and other forms of oppression

(Nieto, 1996; 2009)

Viktig for alle

multicultural education is not just for non-white or poor students, it is for everyone: “Although the primary victims of biased education continue to be those who are invisible in the curriculum, those who figure prominently are victims as well. They receive only a partial education, which legitimates their cultural blinders”

Nieto, 1996; 2009

Grunnleggende

“multicultural education needs to be understood as basic education. It's not an add-on, and it's not something that is separate from the curriculum and the climate in the school.it as basic as reading, writing, arithmetic, and computer literacy. It's basic for living in today's world. And if we don't teach all our children with a multicultural perspective, we're not preparing them to live in the world”.

Nieto, 1996; 2009

Gjennomgripende

The pervasive nature of multicultural education emphasizes an approach that permeates the entire educational experience, including school climate, physical environment, curriculum, and relationships

Nieto, 1996; 2009

Flerkulturell opplæring er opplæring for demokrati og sosial rettferdighet

[...] commitment to social justice will happen only when students are given the opportunity to participate in an equitable education, when they are informed about existing inequities, and when they are empowered to make decisions to change our society.

Nieto, 1996; 2009

Skolen som arena for demokratisk medborgerskap

..skolen som arena for demokratisk medborgerskap er svekket. Det blir opp til den enkelte lærer å iverksette demokratisk orientert undervisning. Fostringen av våre vordende demokrater som deltagende, aktive individer avhenger i stor grad av at andre institusjoner er seg dette ansvaret bevisst.

(Stray, 2010:224).

Demokratiopplæring i skolen- 3 komponenter

1.Om-kunnskaper om demokratiets historie, hvordan demokratiet er organisert og hvordan politiske prosesser foregår osv.

2.For- utvikler ferdigheter som aktiverer deres demokratiske beredskap, det vil si at de utvikler kritisk tenkning, kompetanse i kommunikasjon og kompetanse i å undersøke- og se saker fra ulike perspektiv.

3.Gjennom å praktisere demokratisk deltagelse, altså at elevene gjennom ulike aktiviteter i skolen, utvikler ferdigheter som gjør den enkelte i stand til delta i demokratiske prosesser og handle ansvarlig

(Stray, 2011:107).

Flerkulturell pedagogikk er kritisk pedagogikk

Critical pedagogy draws upon experiences of students through their cultural, linguistic, familial, academic, artistic and other forms of knowledge. It also takes students beyond their own experiences and enables them to understand perspectives with which they disagree, as well as to think critically about multiple viewpoints

(Bode, 2009:1)

Flerkulturell pedagogikk med kritisk perspektiv

[...] developing the courage to confront, and to teach their students to confront, what Foucault (2002) calls the 'regimes of truth', that is, the kind of discourses promoted by each society as truth, and produced, transmitted and kept in place by systems of power such as universities and the media. The result of these 'regimes of truth' is that perspectives and realities different from those that are officially sanctioned tend to remain invisible.

(Nieto, 2006:467).

Flerkulturell pedagogikk er en kontinuerlig og dynamisk prosess

Process—Very little about social justice work focuses on product/destination, it is all about the process/journey....and

....we cannot achieve just, peaceful, and democratic ends if our process is not just, peaceful, and democratic

Takk for meg

..og lykke til med arbeidet!